

Taittirīya-Brāhmaṇa

Book 2, Chapter 4

Edited by Subramania Sarma, Chennai

Final proofread version, 1st April 2005

[[2-4-1-1]]

जुष्टे दमूना अतिथिर्दुरोणे।
इमं नौ यज्ञमुपयाहि विद्वान्।
विश्वा अग्नेऽभियुजो विहत्य।
शत्रूयतामाभरा भोजनानि।
अग्ने शर्वी महते सौभग्याय।
तव द्युम्नान्युत्तमानि सन्तु।
सं जास्पत्यः सुयममाकृणुष्व।
शत्रूयतामभितिष्ठा महारङ्गसि।
अग्ने यो नोऽभितो जनः।
वृको वारो जिधारङ्गसति ॥ १ ॥

[[2-4-1-2]]

तारङ्गस्त्वं वृत्रहञ्चहि।
वस्वस्मभ्यमाभर।
अग्ने यो नोऽभिदासति।
समानो यश्च निष्ठः।
इधमस्यैव प्रक्षायतः।
मा तस्योच्छैषि किञ्चन।
त्वमिन्द्राभिभूरसि।
देवो विज्ञातवीर्यः।
वृत्रहा पुरुचेतनः।
अप प्राच इन्द्र विश्वारङ्ग अमित्रान्॥ २ ॥

[[2-4-1-3]]

अपापाचो अभिभूते नुदस्व।

अपोदीचो अपशूराधराच ऊरौ।
 यथा तव शर्मन्मदैम।
 तमिन्द्र वाजयामसि।
 महे वृत्राय हन्तवे।
 स वृषा वृषभो भुवत।
 युजे रथं गवेषणः हरिभ्याम्।
 उप ब्रह्माणि जुजुषाणमस्थुः।
 विबाधिष्टस्य रोदसी महित्वा।
 इन्द्रौ वृत्राण्यप्रतीजघन्वान्॥ ३॥

[[2-4-1-4]]

हृव्यवाहमभिमातिषाहम्।
 रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुम्।
 ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिम्।
 अग्निः स्विष्टकृतमाहुवेम।
 स्विष्टमन्ते अभि तत्पृणाहि।
 विश्वा देव पृतना अभिष्य।
 उरु नः पन्था प्रदिशन्विभाहि।
 ज्योतिष्मद्वेष्यजरं न आयुः।
 त्वामन्ते हविष्मन्तः।
 देवं मर्तास ईडते॥ ४॥

[[2-4-1-5]]

मन्यै त्वा जातवेदसम्।
 स हृव्या वक्ष्यानुषक्।
 विश्वानि नो दुर्गहा जातवेदः।
 सिन्धुं न नावा दुरिताऽतिपर्षि।
 अग्नै अत्रिवन्मनसा गृणनः।
 अस्माकं बोध्यविता तनूनाम्।
 पूषा गा अन्वेतु नः।
 पूषा रक्षत्वर्वतः।

पूषा वाजः सनोतु नः ॥
पूषेमा आशा अनुवेद् सर्वाः ॥ ५ ॥

[[2-4-1-6]]

सो अस्माऽ अभयतमेन नेष्ट्।
स्वस्तिदा अधृणिः सर्वीरः।
अप्रयुच्छन्पुर एतु प्रजानन्।
त्वमग्ने सप्रथा असि।
जुष्टे होता वरैण्यः।
त्वया यज्ञं वितन्वते।
अग्नी रक्षाऽसि सेधति।
शुक्रशोचिरमर्त्यः।
शुचिः पावक ईड्यः।
अग्ने रक्षा णो अङ्गसः ॥ ६ ॥

[[2-4-1-7]]

प्रतिष्म देव रीषतः।
तपिष्ठैरुजरो दह।
अग्ने हश्सिन्यत्रिणम्।
दीद्यन्मत्येष्वा।
स्वे क्षये शुचिव्रत।
आ वात वाहि भेषजम्।
वि वात वाहि यद्रपः।
त्वः हि विश्वभैषजः।
देवानां दूत ईयसे।
द्वाविमौ वातौ वातः ॥ ७ ॥

[[2-4-1-8]]

आ सिन्धोरा परावतः।
दक्ष मे अन्य आवातु।
पराऽन्यो वातु यद्रपः।
यददो वात ते गृहे।

अमृतस्य निधिहितः।
 ततौ नो देहि जीवसै।
 ततौ नो धेहि भेषजम्।
 ततौ नो महु आवह।
 वात् आवातु भेषजम्।
शम्भूर्मयोभूर्नौ हुदे॥ ८॥

[[2-4-1-9]]

प्रण आयूर्षि तारिषत्।
 त्वमग्ने अयाऽसि।
अया सन्मनसा हितः।
अया सन्हव्यमूहिषे।
अया नो धेहि भेषजम्।
इष्टो अग्निराहुतः।
 स्वाहाकृतः पिपर्तु नः।
 स्वगा देवेभ्य इदं नमः।
 कामौ भूतस्य भव्यस्य।
समाडेको विराजति॥ ९॥

[[2-4-1-10]]

स इदं प्रतिप्रथे।
ऋत्नुत्सृजते वशी।
 कामस्तदग्ने समवर्तताधि।
 मनसो रेतः प्रथमं यदासीत्।
सतो बन्धुमसति निरविन्दन्।
हृदि प्रतीष्णा कवयो मनीषा।
 त्वया मन्यो सरथमारुजन्तः।
हर्षमाणासो धृष्टा मरुत्वः।
तिग्मेषव आयुधा सञ्चिशानाः।
उपप्रयन्ति नरौ अग्निरूपाः॥ १०॥

[[2-4-1-11]]

मन्युर्भगौ मन्युरेवास देवः।
 मन्युर्होता वरुणो विश्ववेदाः।
 मन्युं विश्व ईडते देवयन्तीः।
 पाहि नौ मन्यो तपसा श्रमेण।
 त्वमग्ने व्रतभृच्छुच्चिः।
 देवां आसाद्या इह।
 अग्ने हव्याय वोढवे।
 व्रता नु विश्रद्धतपा अदाभ्यः।
 यजानो देवां अजरः सुवीरः।
 दध्रदत्तानि सुविदानो अग्ने।
 गोपाय नौ जीवसे जातवेदः ॥ ११ ॥
 जिघाऽसत्यमित्राञ्छन्वानीडते सर्वा अश्वसो वातो हृदे राजत्यग्निरूपाः सुविदानो अग्न एकं च ॥ १ ॥

[[2-4-2-1]]

चक्षुषो हेते मनसो हेते।
 वाचो हेते ब्रह्मणो हेते।
 यो माऽघायुरभिदासति।
 तमग्ने मेन्याऽमेनिं कृण।
 यो मा चक्षुषा यो मनसा।
 यो वाचा ब्रह्मणाऽघायुरभिदासति।
 तयाऽग्ने त्वं मेन्या।
 अमुममेनिं कृण।
 यत्किंचासौ मनसा यच्च वाचा।
 यज्ञैर्जुहोति यज्ञुषा हविर्भिः ॥ १ ॥

[[2-4-2-2]]

तन्मृत्युर्निर्ऋत्या संविदानः।
 पुरा दिष्टादाहुतीरस्य हन्तु।
 यातुधाना निर्ऋतिरादु रक्षः।
 ते अस्य घन्त्वनृतेन सत्यम्।
 इन्द्रैषिता आज्यमस्य मश्नन्तु।

मा तत्समृद्धि यदसौ करोति।
 हन्मि तेऽहं कृतः हविः।
 यो मे घोरमचीकृतः।
 अपाञ्चौ त उभौ बाहू।
 अपनह्याम्यास्यम्॥ २॥

[[2-4-2-3]]

अपनह्यामि ते बाहू।
 अपनह्याम्यास्यम्।
 अग्रेद्वस्य ब्रह्मणा।
 सर्वं तेऽवधिषं कृतम्।
 पुराऽमुष्य वषङ्करात्।
 यज्ञं देवेषु नस्कृधि।
 स्विष्टमस्माकं भूयात्।
 माऽस्मान्नापन्नरातयः।
 अन्ति दूरे सुतो अग्ने।
 भ्रातृव्यस्याभिदासतः॥ ३॥

[[2-4-2-4]]

वषङ्करेण वज्रैण।
 कृत्याः हन्मि कृतामहम्।
 यो मा नक्तं दिवा सायम्।
 प्रातश्चाहौ निपीयति।
 अद्या तमिन्द्र वज्रैण।
 भ्रातृव्यं पादयामसि।
 इन्द्रस्य गृहोऽसि तं त्वा॥।
 प्रपद्ये सगुः साश्वः।
 सह यन्मे अस्ति तेन।
 ईर्डे अग्निं विपश्चित्तम्॥ ४॥

[[2-4-2-5]]

गिरा यज्ञस्य साधनम्।

श्रुष्टीवान् धितावानम्।
 अग्ने शकेम ते वयम्।
 यम् देवस्य वाजिनः।
 अति द्वेषांशि तरेम।
 अवतं मा समनसौ समोक्सौ।
 सचैतसौ सरैतसौ।
 उभौ मामवतं जातवेदसौ।
 शिवौ भवतम्य नः।
 स्वयं कृणवानः सुगमप्रयावम्॥ ५॥

[[2-4-2-6]]

तिग्मश्चंडो वृष्मः शोशुचानः।
 प्रत्यं सधस्थमनुपश्यमानः।
 आ तन्तुमन्तिर्दिव्यं ततान।
 त्वं नस्तन्तुरुत सेतुरग्ने।
 त्वं पन्था भवसि देवयानः।
 त्वयाऽग्ने पृष्ठं वयमारुहेम।
 अथा दुवैः सधमादै मदेम।
 उद्गुत्तमं मुमुग्ध नः।
 वि पाशं मध्यमं चृत।
 अवाधमानि जीवसौ॥

[[2-4-2-7]]

वयं सौम ब्रते तव।
 मनस्तनूषु विश्रतः।
 प्रजावन्तो अशीमहि।
 इन्द्राणी देवी सुभगा सुपर्ती।
 उदशैन पतिविद्ये जिगाय।
 त्रिशदस्या जघनं योजनानि।
 उपस्थ इन्द्रुः स्थविरं विभर्ति॥
 सेना ह नाम पृथिवी धनञ्जया।

विश्वव्यचा अदितिः सूर्यत्वक्।
इन्द्राणी देवी प्रासहा ददाना ॥ ७ ॥

[[2-4-2-8]]

सा नौ देवी सुहवा शर्म यच्छतु ॥
आ त्वाऽहार्षमन्तरभूः।
ध्रुवस्तिष्ठविचाचलिः।
विशस्त्वा सर्वा वाञ्छन्तु।
मा त्वद्राष्ट्रमधिभ्रशत्।
ध्रुवा द्यौध्रुवा पृथिवी।
ध्रुवं विश्वमिदं जगत्।
ध्रुवा ह पर्वता इमे।
ध्रुवो राजा विशामयम्।
इहैवैधि मा व्यथिष्ठाः ॥ ८ ॥

[[2-4-2-9]]

पर्वते इवाविचाचलिः।
इन्द्र इवेह ध्रुवस्तिष्ठ।
इह राष्ट्रमु धारय ॥
अभितिष्ठ पृतन्यतः।
अधरे सन्तु शत्रवः।
इन्द्र इव वृत्रहा तिष्ठ।
अपः क्षेत्राणि सुजयन्।
इन्द्र एणमदीधरत्।
ध्रुवं ध्रुवेण हविषा।
तस्मै देवा अधिब्रवन्।
अयं च ब्रह्मणस्पतिः।
हविर्भिरास्यमभि दासतो विपश्चित्मप्रयावं जीवसे ददाना व्यथिष्ठा ब्रवन्नेकं च ॥ २ ॥

[[2-4-3-1]]

जुष्टी नरे ब्रह्मणा वः पितृणाम्।
अक्षमव्ययं न किलो रिषाथ ।

यच्छक्रीषु बृहता रवेण।
 इन्द्रे शुभ्मदधाथा वसिष्ठः।
 पावका नः सरस्वती।
 वाजेभिर्वाजिनीवती।
 यज्ञं वष्टु धिया वसुः।
 सरस्वत्यभि नौ नेषि वस्यः।
 मा पस्फरीः पयसा मा न आधक्।
 जुषस्व नः सर्व्या वेश्या च ॥ १ ॥

[[2-4-3-2]]

मा त्वत्क्षेत्राण्यरणानि गन्म।
 वृज्ञे हविर्नमसा बर्हिरग्नौ।
 अयामि स्तुग्नृतवती सुवृक्तिः।
 अम्यक्षि सद्म सदने पृथिव्याः।
 अश्रायि यज्ञः सूर्ये न चक्षुः।
 इहार्वाञ्चमतिहये।
 इन्द्रं जैत्राय जेतवे।
 अस्माकमस्तु केवलः।
 अर्वाञ्चमिन्द्रममुतो हवामहे।
 यो गोजिञ्चनजिदध्यजिद्यः ॥ २ ॥

[[2-4-3-3]]

इमं नौ यज्ञं विहवे जुषस्व।
 अस्य कुर्मो हरिवो मेदिनैत्वा।
 असमृष्टो जायसे मातृवोः शुचिः।
 मन्दः कविरुदतिष्ठो विवस्वतः।
 घृतेन त्वाऽवर्धयन्नग्न आहुत।
 धूमस्ते केतुरभवद्विश्रितः॥
 अग्निरग्ने प्रथमो देवतानाम्।
 संयातानामुत्तमो विष्णुरासीत्।
 यजमानाय परिगृह्य देवान्।

दीक्षयेदः हविरागच्छतं नः ॥ ३ ॥

[[2-4-3-4]]

अग्निश्च विष्णो तप उत्तमं महः।
दीक्षापालेभ्यो वनतः हि शका।
विश्वैर्द्वैर्यज्ञियैः संविदानौ।
दीक्षामस्मै यजमानाय धत्तम्।
प्रतद्विष्णुः स्तवते वीर्याय।
मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः।
यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेषु।
अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा।
नू मतो दयते सनिष्यन्तः।
विष्णव उरुगायाय दाशत् ॥ ४ ॥

[[2-4-3-5]]

प्रयः सत्राचा मनसा यजातै।
एतावन्तं नर्यमाविवासात्।
विचक्रमे पृथिवीमेष एताम्।
क्षेत्राय विष्णुर्मनुषे दशस्यन्।
ध्रुवासौ अस्य कीरयो जनासः।
उरुक्षितिं सुजनिमाचकार।
त्रिर्देवः पृथिवीमेष एताम्।
विचक्रमे शतर्चसं महित्वा।
प्रविष्णुरस्तु तवस्स्तवीयान्।
त्वेषङ् हृस्य स्थविरस्य नाम ॥ ५ ॥

[[2-4-3-6]]

होतारं चित्ररथमध्वरस्य।
यज्ञस्य यज्ञस्य केतुः रुशन्तम्।
प्रत्यर्धि देवस्य देवस्य महा।
श्रिया त्वग्निमतिथि जनानाम्।
आ नो विश्वाभिरूतिभिः सुजोषाः ॥

ब्रह्मं जुषाणो हर्यश्च याहि।
 वरीवृजत्स्थविरभिः सुशिप्र।
अस्मे दधृषणः शुष्ममिन्द्र।
 इन्द्रः सुवर्षा जनयन्नहानि।
 जिगायोशिग्भिः पृतना अभिश्रीः ॥ ६ ॥

[[2-4-3-7]]

प्रारौचयन्मनवे केतुमहाम्।
 अविन्दज्योतिर्बृहते रणाय।
 अश्विनाववसे निहये वाम्।
 आ नूनं यातं सुकृताय विप्रा।
प्रातर्युक्तेन सुवृता रथेन।
उपागच्छतमवसाऽगतं नः।
अविष्टं धीष्वश्विना न आसु।
प्रजावदेतो अहयं नो अस्तु।
 आवां तोके तनये तूतुजानाः।
सुरत्वासो देववीतिं गमेम ॥ ७ ॥

[[2-4-3-8]]

त्वं सौम् क्रतुभिः सुक्रतुर्भूः।
 त्वं दक्षैः सुदक्षौ विश्ववेदाः।
 त्वं वृषा वृषत्वेभिर्महित्वा।
द्युम्नेभिर्द्युम्न्यभवो नृचक्षाः।
 अषाढं युत्सु पृतनासु परिम्।
सुवर्षामप्स्वां वृजनस्य गोपाम्।
भरेषुजां सुक्षितिः सुश्रवसम्।
 जयन्तं त्वामनु मदेम सोम।
 भवा मित्रो न शेव्यो घृतासुतिः।
विभूतद्युम्न एव्या उ सुप्रथाः ॥ ८ ॥

[[2-4-3-9]]

अधा ते विष्णो विदुषाचिद्विध्यः।

स्तोमौ यज्ञस्य राध्यौ हविष्मतः।
 यः पूर्व्याय वेघसे नवीयसे।
 सुमज्जानये विष्णवे ददाशति।
 यो जातमस्य महतो महि ब्रवात्।
 सेदुः श्रवौभिर्युज्यचिदभ्यसत्।
 तमु स्तोतारः पूर्व्य यथा विद ऋतस्य।
 गर्भं हविषा पिपर्तन।
 आऽस्य जानन्तो नामचिद्वक्तन।
 बृहत्ते विष्णो सुमतिं भजामहे ॥ ९॥

[[2-4-3-10]]

इमा धाना धृतस्तुवः।
 हरी इहोपवक्षतः।
 इन्द्रं सुखतमे रथै।
 एष ब्रह्मा प्रते महे।
 विदथै शशिषुं हरी।
 य ऋत्वियः प्रते वन्वे।
 वनुषो हर्यतं मदम्।
 इन्द्रो नाम धृतं न यः।
 हरीभिश्चारु सेचते।
 श्रुतो गण आ त्वा विशन्तु ॥ १० ॥

[[2-4-3-11]]

हरिवर्पसं गिरः।
 आ चर्षणिप्रा वृषभो जनानाम्।
 राजा कृष्णनां पुरुहृत इन्द्रः।
 स्तुतः श्रवस्यन्नवसोपमद्रिक्।
 युत्त्वा हरी वृषणाऽयाह्यर्वाङ्।
 प्रयत्सन्ध्यवः प्रसवं यदायन्।
 आपः समुद्रं रथ्यैव जग्मुः।
 अतश्चिदिन्द्रः सदसो वरीयान्।

यदीः सोमः पृणाति दुग्धो अःशुः।
ह्यामसि त्वेन्द्रं याह्यर्वाङ्॥ ११॥

[[2-4-3-12]]

अरं ते सोमस्तुनुवे भवाति।
शतक्रतो मादयस्वा सुतेषु।
प्रास्मां अव पृतनासु प्र युत्सु।
इन्द्राय सोमाः प्रदिवो विदानाः।
ऋभुर्येभिर्वृषपर्वा विहायाः।
प्रयम्यमाणन्नति षू गृभाय।
इन्द्र पिब वृषधूतस्य वृष्णः।
अहेडमान उपयाहि यज्ञम्।
तुभ्यं पवन्त इन्द्रवः सुतासः।
गावो न वञ्चिन्त्स्वमोक्तो अच्छ॥ १२॥

[[2-4-3-13]]

इन्द्रागाहि प्रथमो यज्ञियानाम्।
या ते कुकुत्सुकृता या वरिष्ठा।
यया शश्वत्पिबसि मध्व ऊर्मिम्।
तया पाहि प्र ते अध्वर्युरस्थात्।
सं ते वज्रो वर्ततामिन्द्र गव्युः।
प्रातर्युजा विबोधय।
अश्विना वेह गच्छतम्।
अस्य सोमस्य पीतयै।
प्रातर्यावाणा प्रथमा यजाध्वम्।
पुरा गृध्रादररुषः पिबाथः।
प्रातर्हि यज्ञमश्विना दधाते।
प्रशःसन्ति कवयः पूर्वभाजः।
प्रातर्यजाध्वमश्विना हिनोत।
न सायमस्ति देवया अजुष्टम्।
उतान्यो अस्मद्यजते विचायः।

पूर्वः पूर्वो यजमानो वरीयान्॥ १३॥

चाश्वजिद्यो गच्छतं नो दाशन्नामभिश्रीर्गमेम सुप्रथा भजामहे विशन्तु याह्यर्वाङ्गच्छ पिबाथः षड्॥ ३॥

[[2-4-4-1]]

नक्तं जाताऽस्योषधे।
रामे कृष्णे असिक्रि च।
इदं रजनि रजय।
किलासं पलितं च यत्।
किलासं च पलितं च।
निरितो नाशया पृष्ठत्।
आ नः स्वो अश्वतां वर्णः।
परा श्वेतानि पातय।
असितं ते निलयनम्।
आस्थानमसितं तव॥ १॥

[[2-4-4-2]]

असिक्रियस्योषधे।
निरितो नाशया पृष्ठत्।
अस्थेजस्य किलासस्य।
तनूजस्य च यत्त्वचि।
कृत्यां कृतस्य ब्रह्मणा।
लक्ष्म श्वेतमनीनशम्।
सरूपा नामं ते माता।
सरूपो नामं ते पिता।
सरूपाऽस्योषधे सा।
सरूपमिदं कृधि॥ २॥

[[2-4-4-3]]

शुनं हुवेम मघवान्मिन्द्रम्।
अस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ।
शृणवन्तमुग्रमूतये समत्सु।
घन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम्।

धूनुथ द्यां पर्वतान्दाशुषे वसु।
 नि वो वना जिहते यामनो भिया।
 कोपयथ पृथिवीं पृश्निमातरः।
 युधे यदुग्राः पृष्ठीरयुग्धम्।
 प्रवैपयन्ति पर्वतान्।
 विविच्चन्ति वनस्पतीन्॥ ३॥

[[2-4-4-4]]

प्रोऽवारत मरुतो दुर्मदा इव।
 देवासुः सर्वया विशा।
 पुरुत्रा हि सृद्धुसि।
 विशो विश्वा अनु प्रभु।
 समत्सु त्वा हवामहे।
 समत्स्वभिमवसे।
 वाज्यन्तो हवामहे।
 वाजेषु चित्रराधसम्।
 संगच्छध्वः संवदध्वम्।
 सं वो मनाःसि जानताम्॥ ४॥

[[2-4-4-5]]

देवा भागं यथा पूर्वै।
 संजानाना उपासत।
 समानो मन्त्रः समितिः समानी।
 समानं मनः सह चित्तमेषाम्।
 समानं केतौ अभि सर्वभध्वम्।
 संज्ञानैन वो हविषा यजामः।
 समानी व आकूतिः।
 समाना हृदयानि वः।
 समानमस्तु वो मनः।
 यथा वः सुसहासति॥ ५॥

[[2-4-4-6]]

संज्ञानं नः स्वैः।
 संज्ञानमरणैः।
 संज्ञानमश्विना युवम्।
 इहस्मासु नियच्छतम्।
 संज्ञानं मे बृहस्पतिः।
 संज्ञानं सविता करत्।
 संज्ञानमश्विना युवम्।
 इह मह्यं नियच्छतम्।
 उप च्छायामिव घृणैः।
 अगन्म शर्मं ते वयम्॥ ६॥

[[2-4-4-7]]

अग्ने हिरण्यसंदृशाः।
 अद्व्येभिः सवितः पायुभिष्वम्।
 शिवेभिर्द्यु परिपाहि नो गयम्।
 हिरन्यजिह्वः सुविताय नव्यसे।
 रक्षा माकिर्नो अघशांस ईशत।
 मदै मदु हि नो दुदुः।
 यूथा गवामृजुक्रतुः।
 संगृभाय पुरुषता।
 उभया हस्त्या वसु।
 शिशीहि राय आभर॥ ७॥

[[2-4-4-8]]

शिप्रिन्वाजानां पते।
 शचीवस्तव दूसना॥
 आ तू न इन्द्र भाजय।
 गोष्वश्वेषु शुभ्रुषु।
 सहस्रेषु तुवीमघ।
 यदैवा देव हेडनम्।
 देवासश्वकृमा वयम्।

आदित्यास्तस्मान्मा यूयम्।

ऋतस्यर्तेन मुञ्चत।

ऋतस्यर्तेनादित्याः॥ ८॥

[[2-4-4-9]]

यजत्रा मुञ्चते ह मा॥

यज्ञैर्वौ यज्ञवाहसः।

आशिक्षन्तो न शोकिम।

मेदस्वता यजमानाः।

सुचाऽज्येन जुहतः।

अकामा वौ विश्वे देवाः।

शिक्षन्तो नोपशेकिम।

यदि दिवा यदि नक्तम्।

एन एनस्योऽकरत।

भूतं मा तस्माद्भव्यं च॥ ९॥

[[2-4-4-10]]

द्रुपदादिव मुञ्चतु।

द्रुपदादिवेन्मुच्चानः।

स्विन्नः स्नात्वी मलादिव।

पूतं पवित्रेणेवाज्यम्।

विश्वे मुञ्चन्तु मैनसः।

उद्धयं तमसस्परि।

पश्यन्तो ज्योतिरुत्तरम्।

देवं दैवत्रा सूर्यम्।

अगन्म ज्योतिरुत्तमम्॥ १०॥

तव कृषि वनस्पतीञ्जानतामसति वयं भरादित्याश्च नवं च॥ ४॥

[[2-4-5-1]]

वृषा सो अङ्गशुः पवते हविष्मान्त्सोमः।

इन्द्रस्य भाग ऋतयुः शतायुः।

समा वृषाणं वृषभं कृणोतु।

प्रियं विशाः सर्ववीरः सुवीरम्।
 कस्य वृषा सुते सचा॥
 नियुत्वान्वृषभो रणत्।
 वृत्रहा सोमपीतये।
 यस्ते शङ्क वृषो नपात्।
 प्रणपात्कुण्डपाच्यः।
 न्यस्मिन्दध्र आ मनः ॥ १ ॥

[[2-4-5-2]]

तः सधीचीरुतयो वृष्णियानि।
 पौःस्यानि नियुतः सश्वरिन्द्रम्।
 समुद्रं न सिन्धव उक्थशुष्माः।
 उरुव्यचसं गिरु आविशन्ति।
 इन्द्राय गिरो अनिशितसर्गाः।
 अपः प्रैरयन्त्सगरस्य बुधात्।
 यो अक्षेणेव चक्रिया शचीभिः।
 विष्वक्तस्तम्भं पृथिवीमुत द्याम्।
 अक्षोदयच्छवसा क्षाम् बुधम्।
 वार्णवातस्तविषीभिरिन्द्रः ॥ २ ॥

[[2-4-5-3]]

दृढान्यौद्गादुशमान् ओजः।
 अवाभिनत्कुभः पर्वतानाम्।
 आ नौ अग्ने सुकेतुना॥।
 रथिं विश्वायुपोषसम्।
 मार्दीकं धैहि जीवसै।
 त्वः सौम महे भगम्।
 त्वं यूनं ऋतायते।
 दक्षं दधासि जीवसै।
 रथं युज्ञते मरुतः शुभे सुगम्।
 सूरो न मित्रावरुणा गर्विष्टु ॥ ३ ॥

[[2-4-5-4]]

रजांसि चित्रा विचरन्ति तन्यवः।
दिवः सम्राजा पयसा न उक्षतम्।
वाचू सु मित्रावरुणविरावतीम्।
पर्जन्यश्चित्रां वदति त्वषीमतीम्।
अभ्रा वसत मरुतः सु मायया।
द्यां वर्षयतमरुणामरेपसम्।
अयुक्त सप्त शुन्ध्युवः।
सूरो रथस्य नग्रियः।
ताभिर्याति स्वयुक्तिभिः।
वहिष्ठेभिर्विहरन्यासि तन्तुम्॥ ४॥

[[2-4-5-5]]

अवव्यन्नसितं देव वस्वः।
दविघ्वतो रश्मयः सूर्यस्य।
चर्मवावाधुस्तमो अपस्वन्तः।
पर्जन्याय प्रगायत।
दिवस्युत्राय मीढुषे।
स नौ यवसमिच्छतु।
अच्छां वद तवसं गीर्भिराभिः।
स्तुहि पर्जन्यं नमसा विवास।
कनिकदद्वृष्टभो जीरदानुः।
रेतौ दधात्वोषधीषु गर्भम्॥ ५॥

[[2-4-5-6]]

यो गर्भमोषधीनाम्।
गवां कृणोत्यर्वताम्।
पर्जन्यः पुरुषीणाम्।
तस्मा इदास्ये हविः।
जुहोता मधुमत्तमम्।
इडां नः संयतं करत्।

तिस्रो यद्ये शरदस्त्वामित्।
 शुचिं घृतेन शुचयः सप्र्यन्।
 नामानि चिदधिरे यज्ञियानि।
 असूदयन्त तुनुवः सुजाताः ॥ ६ ॥

[[2-4-5-7]]

इन्द्रश्च नः शुनासीरौ।
 इमं यज्ञं मिमिक्षतम्।
 गर्भं धत्तङ् स्वस्तयै।
 ययौरिदं विश्वं भुवनमाविवेश।
 ययौरानन्दो निहितो महश्च।
 शुनासीरावृतुभिः संविदानौ।
 इन्द्रवन्तौ हविरिदं जुषेथाम्।
 आ घा ये अग्निमिन्यते।
 स्तृणन्ति बर्हिरानुषक्।
 येषामिन्द्रो युवा सखा॥।
 अग्न इन्द्रश्च मेदिना॥।
 हथो वृत्राण्यप्रति।
 युवः हि वृत्रहन्तमा।
 याभ्याः सुवरजयन्नग्र एव।
 यावातस्थतुर्भुवनस्य मध्यै।
 प्रचर्षणी वृषणा वज्रबाहू।
 अग्नी इन्द्रा वृत्रहणा हुवे वाम्॥ ७ ॥
 मन इन्द्रो गविष्टिषु तन्तुं गर्भः सुजाताः सखा सप्त च॥ ५ ॥

[[2-4-6-1]]

उत नः प्रिया प्रियासु।
 सप्तस्वसा सुजुष्टा।
 सरस्वती स्तोम्याऽभूत्।
 इमा जुह्वाना युष्मदा नमोभिः।
 प्रति स्तोमः सरस्वति जुषस्व।

तव॑ शर्मान्वियतमे॒ दधाना॑ः।
 उपस्थेयाम॑ शरणं॒ न वृक्षम्।
 त्रीणि॑ पदा॑ विचक्रमे।
 विष्णुर्गोपा॑ अदाभ्यः।
 ततो॑ धर्माणि॑ धारयन्॥ १॥

[[2-4-6-2]]

तदस्य प्रियमुभि॑ पाथो॑ अश्याम्।
 नरो॑ यत्र देवयवो॑ मदन्ति।
 उरुक्रमस्य॑ स हि॑ बन्धुरित्था।
 विष्णोः॑ पुदे॑ परमे॑ मध्व॑ उत्सः।
 कृत्वा॑ दा॑ अस्थु॑ श्रेष्ठः।
 अद्य॑ त्वा॑ वन्वन्त्सुरेकणाः।
 मर्ते॑ आनाशा॑ सुवृक्तिम्।
 इमा॑ ब्रह्म॑ ब्रह्मवाह।
 प्रिया॑ तु॑ आ॑ बर्हिः॑ सीद।
 वीहि॑ सूर॑ पुरोडाशम्॥ २॥

[[2-4-6-3]]

उप॑ नः॑ सूनवो॑ गिरः।
 शृणवन्त्वमृतस्य॑ ये।
 सुमृद्धीका॑ भवन्तु॑ नः।
 अद्या॑ नौ॑ देव॑ सवितः।
 प्रजावत्सावी॑ः॒ सौभगम्।
 परा॑ दुष्घ्वमियः॒ सुव।
 विश्वानि॑ देव॑ सवितः।
 दुरितानि॑ परासुव।
 यद्दद्दं॑ तन्म्॑ आसुव।
 शुचिम॑कैवृहस्पतिम्॥ ३॥

[[2-4-6-4]]

अध्वरेषु॑ नमस्यत।

अनाम्योज आचके।
 याऽधारयन्त देवा सुदक्षा दक्षपितारा।
असुर्याय प्रमहसा।
 स इत्क्षेति सुधित् ओकसि स्वे।
 तस्मा इडा पिन्वते विश्वदारी।
 तस्मै विशः स्वयमेवानमन्ति।
 यस्मिन्ब्रह्मा राजनि पूर्व एति।
 सकूतिमिन्द् सच्युतिम्।
 सच्युतिं जघनच्युतिम्॥ ४॥

[[2-4-6-5]]

कुनात्काभां न आभर।
प्रयप्स्यन्निव सुवश्यौ।
 वि न इन्द्र मृधौ जहि।
 कनीखुनदिव सापयन्।
अभि नः सुष्टुतिं नय।
प्रजापतिः स्त्रियां यशः।
मुष्कयौरदधात्सपैम्।
कामस्य तृप्तिमानन्दम्।
तस्याग्ने भाजयेह मा॥।
 मोदः प्रमोद आनन्दः॥ ५॥

[[2-4-6-6]]

मुष्कयोर्निहितः सपः।
सृत्वेव कामस्य तृप्याणि।
 दक्षिणानं प्रतिग्रहे।
मनसश्चित्तमाकूतिम्।
वाचः सत्यमशीमहि।
पश्नाऽरूपमन्नस्य।
यशः श्रीः श्रयतां मयि।
यथाऽहमस्या अतृपङ् स्त्रियै पुमान्।

यथा स्त्री तृष्णति पुरुषे प्रिये प्रिया।
एवं भगस्य तृष्णाणि ॥ ६ ॥

[[2-4-6-7]]

यज्ञस्य काम्यः प्रियः।
ददामीत्यन्निर्वदति।
तथेति वायुराहु तत्।
हन्तेति सत्यं चन्द्रमाः।
आदित्यः सत्यमोमिति।
आपस्तत्सत्यमाभरन्।
यशो यज्ञस्य दक्षिणाम्।
असौ मे कामः समृद्धताम्।
न हि स्पशमविद्वन्नन्यमस्मात्।
वैश्वानरात्पुर एतारमग्नेः ॥ ७ ॥

[[2-4-6-8]]

अथैममन्थन्नमूतममूरा�।
वैश्वानरं क्षेत्रजित्याय देवाः।
येषामिमे पूर्वे अर्मासु आसन्।
अयूपाः सद्वि विभृता पुरुणि।
वैश्वानरं त्वया ते नुत्ताः।
पृथिवीमन्यामभितस्थुर्जनासः।
पृथिवीं मातरं महीम्।
अन्तरिक्षमुपब्रुवे।
बृहतीमूतये दिवम्।
विश्वं विभर्ति पृथिवी ॥ ८ ॥

[[2-4-6-9]]

अन्तरिक्षं विप्रथे।
दुहे द्यौबृहती पयः।
न ता नशन्ति न दमाति तस्करः।
नैना अमित्रो व्यथिरादधर्षति।

देवाःश्च याभिर्यजते ददाति च।
 ज्योगित्ताभिः सचते गोपतिः सुह।
 न ता अर्वा रेणुककाटो अश्रुते।
 न सङ्कृतत्रमुपयन्ति ता अभि।
 उरुगायमभयं तस्य ता अनु।
 गावो मत्यस्य विचरन्ति यज्वनः ॥ ९॥

[[2-4-6-10]]

रात्री व्यरव्यदायती।
 पुरुत्रा देव्यक्षभिः।
 विश्वा अधि श्रियोऽधित।
 उप ते गा इवाकरम्।
 वृणीष्व दुहितर्दिवः।
 रात्री स्तोमं न जिग्युषी।
 देवीं वाचमजनयन्त देवाः।
 तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति।
 सा नौ मन्द्रेष्मूर्जुं दुहाना।
 धेनुर्वागस्मानुप सुषुतैतु ॥ १० ॥

[[2-4-6-11]]

यद्वागवदन्त्यविचेतनानि।
 राष्ट्री देवानां निषसाद मन्द्रा।
 चतस्रु ऊर्जे दुदुहे पयाःसि।
 कं स्विदस्याः परमं जगाम।
 गौरी मिमाय सलिलानि तक्षती।
 एकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी।
 अष्टापदी नवपदी बभूषी।
 सहस्राक्षरा परमे व्योमन्।
 तस्याः समुद्रा अधि विक्षरन्ति।
 तेन जीवन्ति प्रदिशश्वतस्वः ॥ ११ ॥

[[2-4-6-12]]

ततः क्षरत्यक्षरम्।
 तद्विश्वमुपजीवति।
 इन्द्रा सूरा जनयन्विश्वकर्मा।
 मरुत्वाऽस्तु गणवान्त्सजातवान्।
 अस्य सुषा शशुरस्य प्रशिष्टिम्।
 सप्तना वाचं मनसा उपासताम्।
 इन्द्रः सूरो अतरद्रजाऽसि।
 सुषा सप्तनाः शशुरोऽयमस्तु।
 अयश्च शत्रूञ्जयतु जह्नेषाणः।
 अयं वाजं जयतु वाजसातौ।
 अग्निः क्षत्रभृदनिभृष्टमोजः।
 सहस्रियो दीप्यतामप्रयुच्छन्।
 विभ्राजमानः समिधान उग्रः।
 आऽन्तरिक्षमरुहृदगन्धाम्॥ १२॥
 धारयन्पुरोडाशं बृहस्पतिं जघनच्युतिमानन्दो भगस्य तृप्याण्यग्नेः पृथिवी यज्वन एतु प्रदिशश्वतस्त्रो
 वाजसातौ चत्वारि च॥ ६॥

[[2-4-7-1]]
 वृषाऽस्यशुर्वृषभाय गृह्णसे।
 वृषाऽयमुग्रो नुचक्षसे।
 दिव्यः कर्मण्यो हितो बृहन्नाम।
 वृषभस्य या कुकुत्।
 विषूवान्विष्णो भवतु।
 अयं यो मामको वृषा।
 अथो इन्द्र इव देवेभ्यः।
 विब्रवीतु जनेभ्यः।
 आयुष्मन्तं वर्चस्वन्तम्।
 अथो अधिपतिं विशाम्॥ १॥

[[2-4-7-2]]
 अस्याः पृथिव्या अध्यक्षम्।

इममिन्द्र वृषभं कृणु।
 यः सुशृङ्खः सुवृषभः।
 कल्याणो द्रोण आहितः।
 कार्षी वलप्रगाणेन।
 वृषभेण यजामहे।
 वृषभेण यजमानाः।
 अक्रूरेण व सर्पिषा॥।
 मृधश्च सर्व इन्द्रेण।
 पृतनाश्च जयामसि ॥ २ ॥

[[2-4-7-3]]

यस्याय मृषभो हविः।
 इन्द्राय परिणीयते।
 जयाति शत्रुमायन्तम्।
 अथो हन्ति पृतन्यतः।
 नृणामह प्रणीरसत्।
 अग्र उद्धिन्द्रतामसत्।
 इन्द्र शुष्म तनुवा मेरयस्व।
 नीचा विश्वा अभितिष्ठाभिमातीः।
 निश्टृणीह्याबाधं यो नो अस्ति।
 उरुं नो लोकं कृणुहि जीरदानो ॥ ३ ॥

[[2-4-7-4]]

प्रेह्यभिप्रेहि प्रभरा सहस्व।
 मा विवेनो विश्टृणुष्वा जनेषु।
 उदीडितो वृषभ तिष्ठ शुष्मैः।
 इन्द्र शत्रून्पुरो अस्माकं युध्य।
 अग्ने जेता त्वं जय।
 शत्रून्त्सहस ओजसा।
 वि शत्रून्विमृधो नुद।
 एतं ते स्तोमं तुविजात विप्रः।

रथं न धीरः स्वपा अतक्षम्।
यदीदमे प्रति त्वं दैव हयाः ॥ ४ ॥

[[2-4-7-5]]

सुवर्वतीरुप एना जयेम।
यो घृतेनाभिमानितः।
इन्द्र जैत्राय जज्ञिषे।
स नः संकासु पारय।
पृतनासाह्येषु च।
इन्द्रो जिगाय पृथिवीम्।
अन्तरिक्षं सुवर्महत्।
वृत्रहा पुरुचेतनः।
इन्द्रो जिगाय सहसा सहासि।
इन्द्रो जिगाय पृतनानि विश्वा ॥ ५ ॥

[[2-4-7-6]]

इन्द्रो जातो वि पुरो रुरोज।
स नः परस्पा वरिवः कृणातु।
अय कृत्तुरगृभीतः।
विश्वजिदुद्धिदित्सोमः।
ऋषिर्विप्रः काव्येन।
वायुरग्रेगा यज्ञप्रीः।
सांक गन्मनसा यज्ञम्।
शिवो नियुद्धिः शिवाभिः।
वायौ शुक्रो अयामि ते।
मध्वो अग्रं दिविष्टिषु ॥ ६ ॥

[[2-4-7-7]]

आयाहि सोमपीतये।
स्वारुहो दैव नियुत्वता।
इममिन्द्र वर्धय क्षत्रियाणाम्।
अयं विशां विशपतिरस्तु राजा ॥

अस्मा इन्द्र महिवर्चांसि धेहि।
अवर्चसं कृणुहि शत्रुमस्य।
इममाभज ग्रामे अश्वेषु गोषु।
निरमुं भज यौऽमित्रो अस्य।
वर्षनक्षत्रस्य कुभि श्रयस्व।
ततौ न उग्रो विभजा वसूनि॥ ७॥

[[2-4-7-8]]

अस्मे द्यावापृथिवी भूरि वामम्।
संदुहाथां घर्मदुधैव धेनुः।
अयं राजा प्रिय इन्द्रस्य भूयात्।
प्रियो गवामोषधीनामुतापाम्।
युनज्ञिं त उत्तरावन्तमिन्द्रम्।
येन जयासि न पराजयासै।
स त्वाकरेकवृषभङ्ग स्वानाम्।
अथौ राजन्मुत्तमं मानवानाम्।
उत्तरस्त्वमधरे ते सप्तलाः।
एकवृषा इन्द्रसखा जिगीवान्॥ ८॥

[[2-4-7-9]]

विश्वा आशाः पृतनाः सं जयं जयन्।
अभितिष्ठ शत्रूयतः सहस्व।
तुभ्यं भरन्ति क्षितयौ यविष्ठ।
बलिमग्ने अन्ति त ओत दूरात्।
आ भन्दिष्ठस्य सुमतिं चिकिद्धि।
बृहत्ते अग्ने महि शर्म भद्रम्।
यो देहो अनमयद्वधस्मैः।
यो अर्यपतीरुषसंश्कार।
स निरुद्ध्या नहुषो यहो अग्निः।
विशश्वक्रे बलिहृतः सहौभिः॥ ९॥

[[2-4-7-10]]

प्र सुद्यो अग्ने अत्यैष्यन्यान्।
 आविर्यस्मै चारुतरो बभूथ।
 ईडेन्यौ वपुष्यो विभावा॥।
 प्रियो विशामतिथिर्मानुषीणाम्।
 ब्रह्म ज्येष्ठा वीर्या संभृतानि।
 ब्रह्माग्ने ज्येष्ठं दिवमाततान।
 ऋतस्य ब्रह्म प्रथमोत जज्ञे।
 तेनार्हति ब्रह्मणा स्पर्धितुं कः।
 ब्रह्म सुचो घृतवतीः।
 ब्रह्मणा स्वरवो मिताः ॥ १० ॥

[[2-4-7-11]]

ब्रह्म यज्ञस्य तन्तवः।
 ऋत्विजो ये हविष्कृतः।
 शृङ्गाणीवेच्छृङ्गिणाऽ संददृश्विरे।
 चषालवन्तः स्वरवः पृथिव्याम्।
 ते देवासः स्वरवस्तस्थिवाऽसः।
 नमः सखिभ्यः सन्नान्माऽवगात।
 अभिभूरग्निरतरद्वजाऽसि।
 स्पृधौ विहत्य पृतना अभिश्रीः।
 जुषाणो म आहुतिं मा महिष।
 हत्वा सपलान्वरिवस्करं नः।
 ईशानं त्वा भुवनानामभिश्रियम्।
 स्तौम्यम् उरु कृतऽ सुवीरम्।
 हविर्जुषाणः सपलाऽ अभिभूरसि।
 जहि शत्रूऽरप् मृधौ नुदस्व ॥ ११ ॥
 विशां जयामसि जीरदानो हर्या विश्वा दिविष्टिषु वसूनि जिगीवान्त्सहौभिर्मिता नश्वत्वारि च ॥ ७ ॥

[[2-4-8-1]]

स प्रत्यक्षवन्नवीर्यसा।
 अग्ने द्युम्नेन संयता॥।

वृहत्तन्थ भा॒नुना॑॥
 नवं नु स्तोम॑मग्नयै॑॥
 दि॒वः श्ये॒नाय जीजनम्।
 वसौ॑ः कुविद्व॑नाति॒ नः।
 स्वा॒रुहा॒ यस्य॑ श्रियो॑ दृशो।
 रयिवी॒रवतो॑ यथा।
 अग्ने॑ यज्ञस्य॑ चेततः।
 अदा॑भ्यः पुर पुता॥ १॥

[[2-4-8-2]]

अग्निविशां मानुषीणाम्।
 तूर्णी॑ रथः॑ सदा॒नवः।
 नव॑ सोमाय वा॒जिनै।
 आज्यं॑ पयसोऽजनि।
 जुष्ट॑ शुचितमं॑ वसु।
 नव॑ सोम जुषस्व नः।
 पीयूषस्ये॑ह तृप्णुहि।
 यस्ते॑ भाग ऋता॑ वयम्।
 नवस्य॑ सोम ते॑ वयम्।
 आ सु॑मतिं वृणीमहे॥ २॥

[[2-4-8-3]]

स नौ॑ रास्व॑ सहृस्तिणः।
 नव॑ हृविर्जुषस्व॑ नः।
 ऋतुभिः॑ सोम॑ भूतमम्।
 तद॒ञ्ज प्रतिहर्य॑ नः।
 राजन्त्सोम॑ स्वस्तयै।
 नव॑ स्तोमं॑ नव॑ हृविः।
 इन्द्राग्निभ्यां॑ निवेदय।
 तज्जुषेता॑ सचेतसा।
 शुचिं॑ नु स्तोमं॑ नवजातम्॑द्य।

इन्द्रामी वृत्रहणा जुषेथाम् ॥ ३ ॥

[[2-4-8-4]]

उभा हि वाऽसुहवा जोहवीमि।
ता वाजः सद्य उशते धेष्ठा।
अग्निरिन्द्रो नवस्य नः।
अस्य हव्यस्य तृप्यताम्।
इह देवौ सहस्रिणौ।
यज्ञं न आ हि गच्छताम्।
वसुमन्तः सुवर्विदम्।
अस्य हव्यस्य तृप्यताम्।
अग्निरिन्द्रो नवस्य नः।
विश्वान्देवाऽस्तर्पयत ॥ ४ ॥

[[2-4-8-5]]

हविषोऽस्य नवस्य नः।
सुवर्विदो हि जज्ञिरे।
एदं बर्हिः सुष्टरीमा नवैन।
अयं यज्ञो यजमानस्य भागः।
अयं बभूव भुवनस्य गर्भः।
विश्वे देवा इदम्यागमिष्ठाः।
इमे नु द्यावापृथिवी समीची।
तन्वाने यज्ञं पुरुपेशसं धिया।
आऽस्मै पृणीतां भुवनानि विश्वा।
प्रजां पुष्टिमृतं नवैन ॥ ५ ॥

[[2-4-8-6]]

इमे धैनू अमृतं ये दुहातै।
पयस्वत्युत्तरामेतु पुष्टिः।
इमं यज्ञं जुषमाणे नवैन।
समीची द्यावापृथिवी घृताची।
यविष्ठो हव्यवाहनः।

चित्रभानुर्धृतासुतिः।
 नवजातो विरौचसे।
 अग्ने तत्ते महित्वनम्।
 त्वमग्ने देवताभ्यः।
 भागे देव न मीयसे॥ ६॥

[[2-4-8-7]]

स एना विद्वान्यक्ष्यसि।
 नवङ्ग स्तोमं जुषस्व नः॥
 अग्निः प्रथमः प्राश्नातु।
 स हि वेद यथा हुविः।
 शिवा अस्मभ्यमोषधीः।
 कृणोतु विश्वर्चर्षणिः।
 भद्रान्नः श्रेयः समनैष देवाः।
 त्वयाऽवसेन समशीमहि त्वा।
 स नौ मयोभूः पितो आविशस्व।
 शं तोकाय तनुवै स्योनः।
 उतमु त्यं मधुना संयुतं यवम्।
 सरस्वत्या अधिमनावच्कृषुः।
 इन्द्र आसीत्सीरपतिः शतक्रतुः।
 कीनाशा आसन्मरुतः सुदानवः॥ ७॥
 पुरएता वृणीमहे जुषेथा तर्पयतमृतं नवेन मीयसे स्योनश्वत्वारि च॥ ८॥
 जुषश्वशुषो जुष्टी नरो नक्तं जाता वृषास उत नो वृषाऽस्यःशुः स प्रलवदृष्टौ॥ ८॥
 जुष्टौ मन्युर्भगो जुष्टी नरो हरिवर्पसं गिरः शिप्रिन्वाजानामुत नो यद्वागवदन्ती विश्वा आशा अशीतिः॥
 ८०॥